

Handläggare
Mikael Bohlin
Telefon: 08-50806205

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Remiss om revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap - IOP

KS 2022/1171

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen avseende revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2022 att kommunstyrelsen ska se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar.

Förslaget till Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap syftar till att stödja stadens nämnder och bolag vid ingående av idéburna offentliga partnerskap.

Förslag till tillämpningsanvisningar syftar till att ge fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP och under vilka juridiska förutsättningar IOP kan ingås, vilken aktör IOP kan ingås med och bedömning av IOP som en lämplig samverkansmodell.

Bromma stadsdelsförvaltning har inga synpunkter på de reviderade riktlinjerna samt tillämpningsanvisningarna för IOP.

Bromma stadsdelsförvaltning vill i sammanhanget även ge uttryck för att man förhåller sig positiv till möjligheten att ingå IOP-avtal med idéburna organisationer.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad antog 2017 riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (dnr 171- 84/2017) och kommunstyrelsen utfärdade vägledning för idéburet offentligt partnerskap 2019. Kommunfullmäktige beslutade i budget 2022 att kommunstyrelsen ska se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar.

Utredningen om idéburna aktörer i välfärden lämnade i april 2020 betänkandet Idéburen välfärd (SOU 2019:56) ett antal förslag i syfte att främja ett ökat idéburet deltagande i välfärden. I betänkandet presenteras ett antal kriterier för vad som är kännetecknande för idéburna offentliga partnerskap (IOP). Utredningen har även tagit fram en särskild vägledning som innehåller alternativ för hur IOP kan ingås med beaktande av gällande regelverk, som kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och statsstödsreglerna.

Stadsrevisionen i Stockholm stad granskade 2021 stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (RVK 2020/9). Den samlade bedömningen var att granskade nämnders styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar. Samverkansformen har använts på olika sätt, tillämpningen av riktlinjen skilde sig åt och kunskapen hos nämnder och förvaltningar om bakgrund till och syfte med idéburet offentligt partnerskap varierar. Vidare poängterade stadsrevisionen att stadens styrdokument beskriver idéburet offentligt partnerskap på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig.

Ärendet

Idéburna organisationer har länge spelat en viktig roll i välfärden och är i många fall föregångare för sådant som idag tillhör välfärdens kärna. Samtidigt fortsätter de att identifiera, artikulera och möta olika målgruppers behov vilket gör de idéburna aktörerna till viktiga innovatörer i samhället.

Idéburna aktörer utgör ett viktigt komplement till stadens egna välfärdsverksamheter. Genom samverkan kan staden och civilsamhällets organisationer bättre ta tillvara de olika kompetenser, erfarenheter och perspektiv som ryms inom respektive sektor. En utvecklad samverkan med idéburna organisationer ökar chanserna att lyckas med komplexa samhällsutmaningar, och bidrar till mångfalden av aktörer och till valfrihet för brukarna. Samverkan kan ske på olika sätt, till exempel genom föreningsbidrag,

upphandling, valfrihetssystem eller idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap syftar till att stödja stadens nämnder och bolag vid ingående av idéburna offentliga partnerskap. Riktlinjerna är indelade i tre kapitel och innehåller följande:

Att ingå ett idéburet offentligt partnerskap

Börja med att välja samarbetsform

När stadens nämnder eller bolag avser inleda ett samarbete i välfärdsfrågor med en idéburen aktör behöver nämnden eller bolaget undersöka hur samarbetet bäst organiseras.

Utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.

Kontrollera att det är en idéburen aktör

Om någon av stadens nämnder eller bolag överväger att ingå ett IOP behöver nämnden eller bolaget undersöka om den potentiella samarbetspartnern är en idéburen aktör. En idéburen aktör definieras som en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte som är angivet i stadgar, bolagsordning, urkund eller motsvarande handling.

Stadens värdegrund och demokrativillkor

Nämnden eller bolaget ska vidare kontrollera att organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med stadens värdegrund, arbete för demokrati, icke-diskriminering, jämställdhet, jämlikhet och mänskliga rättigheter samt uppfyller demokrativillkoret. Det huvudsakliga syftet med demokrativillkoret är att förhindra att offentliga medel tilldelas aktörer vars verksamheter inte är förenliga med samhällets grundläggande värderingar såsom de formuleras i regeringsformen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter.

Ett IOP måste vara förenligt med gällande rätt

Innan staden ingår ett IOP behöver nämnden eller bolaget kontrollera att partnerskapet är förenligt med gällande rätt. De handlar framförallt om följande regelverk:

- Kommunallagen.
- Upphandlingslagstiftningen.
- EU:s statsstödsregler.

Överenskommelse och juridiskt stöd

Om nämnden eller bolaget bedömer att förutsättningar finns för att ingå ett IOP kan en process för framtagande av överenskommelse påbörjas i dialog med övriga parter i partnerskapet.

Jurist bör alltid biträda när de juridiska förutsättningarna för att ingå i ett IOP ska bedömas. Om den enskilda förvaltningen saknar jurist med rätt kompetens kan juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret bistå vid denna typ av bedömningar. Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram tillämpningsanvisningar till riktlinjerna samt att hålla dessa uppdaterade.

Tillämpningsanvisningar idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Tillämpningsanvisning till Stockholms stads riktlinjer för Idéburet offentligt partnerskap (IOP) syftar till att ge fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP och under vilka juridiska förutsättningar IOP kan ingås, vilken aktör IOP kan ingås med i bedömning av IOP som en lämplig samverkansmodell.

Tillämpningsanvisningarna har ett fördjupande avsnitt av respektive avsnitt i riktlinjerna.

Riktlinjer och tillämpningsanvisningar

Stadsledningskontoret har i förslaget till riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap förtydligat vad som är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet, vilka kontroller nämnden eller bolaget ska göra och vilka juridiska förutsättningar som gäller utifrån gällande rätt.

Förslaget till tillämpningsanvisningar syftar till att ge fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP och under vilka juridiska förutsättningar IOP kan ingås, vilken aktör IOP kan ingås med samt innehåll i överenskommelsen samt struktur för uppföljning av partnerskapet.

Riktlinjer och tillämpningsanvisningar för idéburet offentligt partnerskap överensstämmer i stort med den vägledning som har tagits fram i utredningen Idéburen välfärd (SOU 2019:56).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning administration. Lokala rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet har beretts tillfälle att yttra sig över remissen.

Förvaltningen ska ha yttrat sig över remissen senast 2023-03-27.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bromma stadsdelsförvaltning har inga synpunkter på de reviderade riktlinjerna samt tillämpningsanvisningarna för IOP.

Bromma stadsdelsförvaltning vill i sammanhanget även ge uttryck för att man förhåller sig positiv till möjligheten att ingå IOP-avtal med idéburna organisationer.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Joel Färlin
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. KS 2022-1171 Bilaga 1 Riktlinjer för IOP
2. KS 2022-1171 Bilaga 2 Tillämpningsanvisningar IOP

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-03-10